

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10894 - Relació entre Família, l'Escola i els Serveis Socials
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10894 - Relació entre Família, l'Escola i els Serveis Socials
Crèdits	1 de presencials (25 hores) 3 de no presencials (75 hores) 4 de totals (100 hores).
Grup	Grup 1, 1S (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Maria Belén Pascual Barrio belen.pascual@uib.es	12:00	14:00	Dimarts	01/09/2015	31/07/2016	A-116

Contextualització

En els darrers anys, els canvis socials i, concretament, en la família i en el món educatiu han estat intensos. La família i l'escola han tengut assignada tradicionalment la tasca educativa dels menors però en l'actualitat comparteixen aquesta responsabilitat amb l'entorn, un entorn molt canviant i complexe. En aquest sentit, no podem entendre l'escola sense la relació d'aquesta amb les famílies i amb altres contextos socialitzadors de la comunitat en general: els serveis socials, la xarxa associativa, etc. Dels debats actuals de la comunitat educativa deriven propostes diverses i moltes d'elles, d'acord amb un model d'escola inclusiva i integradora, apunten la necessitat d'establir un compromís compartit entre les famílies i l'escola i la necessitat de promocionar el treball cooperatiu entre ells.

Aquesta assignatura s'emmarca en el Mòdul III del Màster, denominat Intervenció amb menors i famílies. Els objectius que es pretenen són, en primer lloc, donar a conèixer i analitzar les relacions entre la família, el sistema educatiu i els serveis socials, a través dels programes d'intervenció existents. En segon lloc, proporcionar les eines necessàries per al desenvolupament de dissenys i la implementació de programes de suport a les relacions prèviament analitzades.

Requisits

Competències

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10894 - Relació entre Família, l'Escola i els Serveis Socials
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Específiques

- * E-2.1. Ser capaç d'analitzar i identificar riscos, necessitats i demandes dels destinataris tant individuals com familiars en els diferents contextos d'aplicació, des de la perspectiva del treball en xarxa..
- * E-2.4. Ser capaç de promoure canvis efectius, a través dels mètodes propis i específics de la intervenció socioeducativa, en els individus i famílies, en els distints contextos: educatiu, serveis socials, organitzacions i àmbit comunitari..

Genèriques

- * G-3. Que tinguin capacitat per reunir i interpretar dades rellevants relatives al comportament dels menors i a les estructures i dinàmiques de les famílies, així com al context al qual es produeixen, per tal d'emetre judicis fonamentats sobre problemes educatius, psicopedagògics i socials en aquest camp d'estudi i intervenció..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

TEMA 1. Família, societat i educació

TEMA 2. La relació de l'escola amb la comunitat i les famílies

TEMA 3. Models d'intervenció socioeducativa amb les famílies, des de la perspectiva del treball en xarxa

TEMA 4. Programes socioeducatius existents: bones pràctiques

TEMA 5. Estratègies i tècniques específiques per al treball comunitari i amb les famílies

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes pràctiques	Assistència i participació a classe	Grup gran (G)	En la primera part de les sessions es desenvoluparan els continguts temàtics de l'assignatura. La metodologia serà principalment expositiva, encara que es comptarà amb la participació activa de l'alumnat. La segona meitat de les sessions tindrà un format de caire més participatiu. La finalitat és debatre els continguts i treballar les competències específiques de l'assignatura a partir la lectura prèvia i l'elaboració dels materials per part dels estudiants. La	22

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10894 - Relació entre Família, l'Escola i els Serveis Socials
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			metodologia serà oberta i participativa, amb una intervenció molt més activa dels alumnes.	
Avaluació	Prova final escrita	Grup gran (G)	Per avaluar els continguts de l'assignatura, es durà a terme una prova de resposta llarga o de desenvolupament.	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Lectura i estudi dels materials	La metodologia és la lectura i comprensió activa i crítica dels materials de l'assignatura, per tal d'afavorir la participació als debats i altres activitats presencials.	45
Estudi i treball autònom individual o en grup	Activitats pràctiques	L'alumnat ha de desenvolupar les activitats (grupals o individuals) proposades a principi de curs seguint les pautes establertes. Aquestes activitats s'hauran de lliurar per a la seva avaluació en les dates previstes.	30

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Assistència i participació a classe

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	En la primera part de les sessions es desenvoluparan els continguts temàtics de l'assignatura. La metodologia serà principalment expositiva, encara que es comptarà amb la participació activa de l'alumnat. La segona meitat de les sessions tindrà un format de caire més participatiu. La finalitat és debatre els continguts i treballar les competències específiques de l'assignatura a partir la lectura prèvia i l'elaboració dels materials per part dels estudiants. La metodologia serà oberta i participativa, amb una intervenció molt més activa dels alumnes.
Criteris d'avaluació	Es valorarà positivament la participació activa a les classes i als foros de debat així com altres espais col·laboratius
Percentatge de la qualificació final: 15%	

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10894 - Relació entre Família, l'Escola i els Serveis Socials
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Prova final escrita

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Per avaluar els continguts de l'assignatura, es durà a terme una prova de resposta llarga o de desenvolupament.
Criteris d'avaluació	S'avaluarà positivament l'elaboració adient dels continguts

Percentatge de la qualificació final: 50%

Activitats pràctiques

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	L'alumnat ha de desenvolupar les activitats (grupals o individuals) proposades a principi de curs seguint les pautes establertes. Aquestes activitats s'hauran de lliurar per a la seva avaluació en les dates previstes.
Criteris d'avaluació	L'alumnat ha de desenvolupar les activitats (grupals o individuals) proposades a principi de curs seguint les pautes establertes. Aquestes activitats s'hauran de lliurar per a la seva avaluació en les dates previstes a través de la plataforma virtual.

Percentatge de la qualificació final: 35%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia complementària

Alfonso, C. et al. (2003). La participación de los padres y madres en la escuela. Barcelona: Graó.

Alsinet, J.; Riba, C.; Ribera, M. i Subirats, J. (coord.) (2003) Més enllà de l'escola. Transformacions socials i noves dinàmiques educatives i professionals. Barcelona: Fundació Jaume Bofill. Editorial Mediterrània.

Ballester, L., Muñoz, A. (2009). Treball comunitari: treball socioeducatiu en xarxa. IN. Revista Electrònica d'Investigació i Innovació Educativa i Socioeducativa, V. 1, n. 1, pp. 91-108. Consultado en http://www.in.uib.cat/pags/volumenes/vol1_num1/ballester-munoz/index.html en (12 de febrer de 2015)"

Bolivar, A. (2006) Familia y escuela: dos mundos llamados a trabajar en común. Revista de Educación, n. 339, 119-146

Brullet, C. (2009). Les polítiques locals de suport a les famílies. El paper clau de les polítiques locals en la cooperació entre famílies, escoles i comunitat a favor de la cohesió social. Barcelona: Fundació Jordi Pujol

Céspedes, A.; Vegué, E.; Blanco, I. (2007). Políticas sociales, educación y ciudadanía. Revista de Educación social, Nº 6. Disponible en: <http://www.eduso.net/>

Collet, J. y Tort, A. (coord.) (2011). Families, escola i èxit. Millorar els vincles per millorar els resultats. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

Comas, M.; Escapa, S.; Abellán, C. (2014) Com participen mares i pares a l'escola? Diversitat familiar i d'implicació en educació. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

Comellas, M.J. (2009) Família i escola : compartir l'educació. Barcelona : Graó.

Comisión Europea (2011) Guía de ideas para la Planificación y Aplicación de Proyectos Intergeneracionales. Juntos: ayer, hoy y mañana. Proyecto MATES -Mainstreaming Intergenerational Solidarity (Solidaridad para la Integración Intergeneracional) Lifelong Learning Programme.

Consejo de Europa (2006). Recomendación del Comité de Ministros a los Estados Miembros sobre políticas de apoyo al ejercicio positivo de la parentalidad. <http://www.msps.es>. Fecha de consulta 19 de marzo de 2010.

Delors, J. et al. (1996). La educación encierra un tesoro. Informe a la UNESCO de la Comisión Internacional sobre la educación para el siglo XXI. Madrid: Santillana/UNESCO.

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10894 - Relació entre Família, l'Escola i els Serveis Socials
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

- Dominguez, M. (2012) Programas intergeneracionales: reflexiones generales a través de un análisis DAFO. Revista Electrónica de Psicología Social. Poiesis, 24
- Dubet, F. (2010) Decadència de la institució escolar i conflictes entre principis. Debats d'educació, n. 16. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- Elzo, J. (2006) "Familia, educación y sociedad". En Álvarez y Berástegui (coord.) Educación y familia: la educación familiar en un mundo en cambio (pp. 1-18).
- Epstein, J. (2001) School, family, and community partnerships. Preparing educators and improving schools. Boulder, CO, Westview Press.
- Esping-Andersen, G. (2007) Un nuevo equilibrio de bienestar. Política y Sociedad, vol. 4. N. 2: 11-30
- Esping-Andersen, G (2004) "La política familiar y la nueva demografía", Revista ICE, Mayo-Junio, N. 815 pp. 45-60
- Ferrer, G. y Martínez, S. (2005) La formació de les famílies en el marc de l'escola inclusiva: un repte per a les comunitats d'aprenentatge. Revista Educar, n.35, 71-85
- Flaquer, L.; Almeda, E.; Navarro, L. (2006) Monoparentalitat i infància. Barcelona: Fundació La Caixa. Col·lecció d'Estudis socials, núm. 20
- Flaquer, L. (2004) Les polítiques d'atenció i suport a les famílies. Barcelona : Institut d'infància i món urbà
- Flaquer, L. (2004) La articulación entre familia y el Estado de Bienestar en los países de la Europa del Sur. Revista Papers, N. 73, 27-58.
- Garreta, J. (2008) La participación de las familias en la escuela pública. Madrid: CEAPA.
- Garreta, J. (2007) La relación familia-escuela. Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida.
- Golombok, S. (2006) Models de família. Què és el que compta de debò? Barcelona: Graó.
- Gutiérrez, M. y Hernández, D. (2013) Los beneficios de los programas intergeneracionales desde la perspectiva de los profesionales. SIPS-Pedagogia social. Revista interuniversitaria, 21, 213-235 (tercera època).
- IMSERSO (2009) Ponencia C. Relaciones intergeneracionales. En II Congreso del Consejo estatal de las personas mayores. Madrid: Ministerio de Sanidad y Política Social.
- Longás, J.; Cívís, M.; Riera, J.; Fontanet, A.; Longás, E.; Andrés, T. (2008) "Escuela, educación y territorio. La organización en red local como estructura innovadora de atención a las necesidades socioeducativas de una comunidad." En Revista Interuniversitaria de Pedagogía Social, 15, 137-151.
- Marí-Klose et al (2009) Informe de la inclusió social en Espanya 2009. Barcelona: Fundació Caixa de Catalunya. Obra Social.
- Meil, G. (2005) La protección social de la familia: situación actual y tendencias en la Unión Europea. En Arraigada, I. Políticas hacia las familias, protección e inclusión sociales. Santiago de Chile: ONU, CEPAL. Serie Seminarios y conferencias, n. 46
- Merino, R. y De la Fuente, G. (2007). Sociología para la intervención social y educativa. Barcelona: UAB.
- Navarro, V. (2002) Bienestar insuficiente, democracia incompleta. Barcelona: Anagrama.
- Orte, C.; Vives, M.; Pascual, B.; Gomila, M.A. (2014) Sharing childhood, compartint la infància a les escoles amb una mirada intergeneracional. El primer any de feina junts. A l'Anuari de l'Educació de les Illes Balears 2014, pp. 328-347. Palma: Fundació Guillem Cifre de Colònia.
- Osuna, M.J. (2006) Relaciones familiares en la vejez: vínculos de los abuelos y de las abuelas con sus nietos y nietas en la infancia. Revista multidisciplinaria Gerontología, 16 (1): 16-25
- Pascual, B.; Gomila, M. A.; Amer, J. (2015). "Els programes d'educació familiar en el context escolar i comunitari a Espanya davant del canviant rol socioeducatiu de les famílies". Educació Social. Revista d'Intervenció Socioeducativa, 59, p. 128-144
- Pascual, B. y Gomila, M.A. (2013) Treball comunitari intergeneracional: l'experiència de dos projectes socioeducatius a Palma" En Anuari de l'envelliment. Illes Balears 2013 (pp. 83-102). Palma: Càtedra d'Atenció a la Dependència i Promoció de l'Autonomia Personal (Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració y UIB)
- Prats, J. y Raventós, F. (divs.) (2005) Los sistemas educativos europeos ¿crisis o transformación? Colección estudios sociales, 18.

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10894 - Relació entre Família, l'Escola i els Serveis Socials
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Rodríguez Roca, J. (coord.) (2003) Repensar la intervenció social: els escenaris actuals i futurs. Col·legi oficial de psicòlegs de Catalunya. Primer cicle de debats: octubre-desembre de 2003.

Sánchez, M. (dir.) (2007). Los programas intergeneracionales. Hacia una sociedad para todas las edades. Colección de estudios sociales Nº 23. Barcelona: La Caixa.

Subirats, J.; Albaigés, B. (2009). Educació i comunitat. Reflexions a l'entorn del treball integrat dels agents educatius. Barcelona. Fundació Jaume Bofill.

Subirats, J. (2003) Más enllà de l'escola. Transformacions socials i noves dinàmiques educatives i professionals. Ed. Mediterrània.

Wintersberger, H. (2006) Infancia y ciudadanía: el orden generacional del Estado de Bienestar. Política y sociedad, Vol. 43. N. 1: 81-103

Zamora, B. (2011). «Voces y miradas del y sobre el profesorado». En Revista de la Asociación de sociología de la educación, 4, 3, 336-368

Altres recursos

*Disponibles a l'aula virtual.

